

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน
อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
www.nongsanolocal.go.th

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน
เรื่อง ประกาศใช้แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

.....

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงมหาดไทย นโยบายการพัฒนาจังหวัดและแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๗๐) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการลดปริมาณขยะและการคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด และจัดระบบการเก็บขนขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักการ ๓Rs-ประชารัฐ

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน จึงขอประกาศใช้แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายเกรียงศักดิ์ แผ้วพลสง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ถือเป็นภารกิจสู่การขับเคลื่อน Sustainable Development Goals : SDGs ภายใต้เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เป้าประสงค์ที่ ๑๒.๕ ลดการเกิดของเสียโดยให้มีการป้องกัน การลดปริมาณ การใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ ภายในปี ๒๕๗๓ และ เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น เป้าประสงค์ที่ ๑๓.๒ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ แม้ว่า SDGs จะเป็นเป้าหมายระดับโลกแต่การนำ SDGs ไปปรับให้เหมาะกับบริบท ของพื้นที่ (Localization of the SDGs) เป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความเป็นเจ้าของ พื้นที่ร่วมผลักดันตามเป้าหมาย (Targets) และตัวชี้วัด (Indicators) ที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น โดยหลักการการขับเคลื่อน SDGs ควรเป็นกระบวนการที่เริ่มจากฐานรากขึ้นสู่ระดับนโยบาย (Bottom-Up) และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทหลักในการนำ SDGs ไปปฏิบัติด้วยเหตุนี้ กระทรวงมหาดไทย จึงได้เร่งผลักดันให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเริ่มดำเนินการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) : ซึ่งได้สิ้นสุดในปี๒๕๖๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) เพื่อเป็นกรอบ และแนวทางในการขับเคลื่อนการแก้ไขภาวะมลพิษจากขยะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความเดือดร้อนและ สุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและ บริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล พันธกรณี ระหว่างประเทศ การควบคุม ป้องกันการเกิดของเสียจากต่างประเทศ (Trans-boundary Movement of Wastes and Recyclables) รวมถึงสถานการณ์โรคระบาดใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-๑๙) โดยใช้หลักการจัดการสมัยใหม่ ตามหลักสากลที่นานาอารยประเทศ ใช้บริหารจัดการขยะให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) หลักการ ๓R (Reduce, Reuse, Recycle) หลักการผู้ก่อ มลพิษเป็นผู้จ่าย (PPP : Polluter Pays Principles) การมีส่วนร่วมของภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดการขยะ (Public Private Partnership) หลักการขยายขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ผลิตตามหลักการ Extended Producer Responsibility (EPR) และของผู้บริโภคตาม หลักการ Extended Consumer Responsibility (ECR) โดยแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ กระทรวงมหาดไทยในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการ ดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้น ใน พื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การจัดทำระบบเก็บขนไม่มี ประสิทธิภาพ ขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและยังกำจัดไม่หมด รวมถึง การบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพและทั่วถึง ที่ผ่านมากกระทรวงมหาดไทย ได้แก้ไขปัญหามลพิษชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง และ

ปลายทาง โดยการขับเคลื่อนกระบวนการผ่านแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสนมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ ตามอำนาจหน้าที่ ที่ต้องทำ

๒. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง

๓. เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน ลดลงร้อยละ ๕ จากอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

๑.๓ เป้าหมาย

ตำบลหนองโสน มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพและถูกหลักวิชาการ สามารถลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยในภาพรวมของอำเภอลดลงร้อยละ ๕ จากอัตราการเกิดขยะมูลฝอย โดยมีเป้าหมายการดำเนินการ ดังนี้

๑.๓.๑ ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เข้าสู่ระบบการกำจัดที่ปลายทางลดลงร้อยละ ๕ เมื่อ เปรียบเทียบกับปริมาณขยะมูลฝอยในปี ๒๕๖๗

- ร้อยละ ๑๐๐ ของส่วนราชการ สถานศึกษา ศาสนสถาน ภาคเอกชน และสถานประกอบการ จัดกิจกรรมการลดและการคัดแยกขยะมูลฝอยหรือการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์

- ร้อยละ ๔๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่สามารถเป็นต้นแบบการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย

- ร้อยละ ๑๐๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายในชุมชน”
- กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ร้อยละ ๗๐ และขยะมูลฝอยติดเชื้อ ร้อยละ ๘๕ ได้รับ การกำจัดอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ

๑.๓.๒ จัดประชุมมอบนโยบายด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” เพื่อขยายผลสู่การปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน และหมู่บ้าน/ชุมชน

๑.๓.๓ จัดทำแผนปฏิบัติการในระดับอำเภอเพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้ชัดเจน และมีผลสัมฤทธิ์ ภายใน ๑ ปี และรายงานผลการให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุกเดือน ตามแบบรายงานที่กำหนด

๑.๓.๔ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MOU) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

๑.๔ กรอบแนวคิด

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) จัดทำขึ้นภายใต้กรอบ แนวคิดการจัดลำดับความสำคัญของการจัดการขยะรูปแบบใหม่ (The Waste Management Hierarchy) และการบริหารจัดการขยะตามวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Management Approach)

โดยมีมาตรการและแนวทางการจัดการที่ครอบคลุมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การออกแบบ การผลิต การจัดจำหน่าย การบริโภค การคัดแยกและนำกลับมาใช้ใหม่ และกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ดังนี้

๑. การจัดการ ณ ต้นทาง ตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Ecodesign) การผลิต และการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การกำหนดหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้จัดจำหน่าย ในการร่วมรับผิดชอบผลิตภัณฑ์ของตนตลอดวัฏจักรชีวิต ตามหลักการขยาย ความสำเร็จของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility: EPR) ในการจัดการขยะพลาสติก ขยะ บรรจุภัณฑ์ขยะอาหาร ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

๒. การจัดการ ณ กลางทาง ส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค โดยการใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การเลือกซื้อสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่สามารถใช้ซ้ำ การเรียกคืน กลับไปรีไซเคิลโดยผู้ประกอบการ การลดหรือดัดใช้บรรจุภัณฑ์ที่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ และการสร้างกลไกการคัดแยกขยะ ณ ต้นทาง สอดคล้องกับรูปแบบการกำจัดขยะ ณ ปลายทาง เพื่อให้มีการนำทรัพยากรกลับคืนจากของเสียให้มากที่สุดในรูปแบบวัฏจักรรีไซเคิล (Material recovery) และพลังงาน (Energy recovery) ทำให้เหลือขยะที่ต้องกำจัดให้น้อยที่สุด (Final disposal)

๓. การจัดการ ณ ปลายทาง จะใช้แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยผสมผสาน (Integrated Solid Waste Management) ตามที่กำหนดไว้ในการจัดลำดับความสำคัญของการจัดการขยะรูปแบบใหม่ โดยจัดให้ มีระบบกำจัดแบบผสมผสานโดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ ก่อนการฝังกลบขั้นสุดท้าย เช่น ระบบคัดแยก และนำกลับคืนวัสดุรีไซเคิล การเผาเพื่อผลิตพลังงาน การหมักปุ๋ย เพื่อให้เหลือขยะที่ต้องฝังกลบให้น้อยที่สุด

๔. การพัฒนาเครื่องมือบริหารจัดการขยะ เพื่อสนับสนุนให้การจัดการขยะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การพัฒนากฎหมายเพื่อกำหนดรูปแบบ แนวทางในการจัดการ และบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการขยะ เช่น การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ การจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ การจัดการขยะพลาสติก เป็นต้น การปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบ เพื่อแก้ไขปัญหาข้อติดขัดในการจัดการขยะ การพัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลให้เป็นข้อมูลชุดเดียวกัน สามารถนำมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน รวมถึงการวิจัยพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมสำหรับการจัดการขยะ

๑.๕ นิยามและความหมาย

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติกภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว วัสดุสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข, ๒๕๓๔)

ขยะมูลฝอย (solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุถุงพลาสติกภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว วัสดุสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่นๆ และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื่อมมูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือครีวเรือนยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช่แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะย่อยสลาย (compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ไข่ไก่ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่จะไม่นับรวมถึงซากสัตว์หรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยขยะที่ย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือพบมากถึง ๖๔% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระจุกเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้ เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับสองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือมูลฝอยอันตราย คือขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรควัตถุ กระมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจเกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือ สิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระจุกสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้เป็นขยะที่มักจะมีพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะทั่วไป (General waste) มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะประเภทย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใสขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองขนมกึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร ฟิล์มเปื้อนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้ เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะมูลฝอยติดเชื้อ หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยเหล่านั้นแล้ว สามารถทำให้เกิดโรคได้กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรคและการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ (กฎกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ, ๒๕๔๘)

๑. ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง

๒. วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีด กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้วสไลด์ และกระจกปิดสไลด์

๓. วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารน้ำจากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อต่างๆ

๔. มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

ส่วนที่ ๒

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของตำบลหนองโสน

๒.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๕๒,๕๐๐ ไร่ มีหมู่บ้านในเขตการปกครอง ๑๒ หมู่บ้าน อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดบุรีรัมย์ ประมาณ ๓๕ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

<u>ทิศเหนือ</u>	ติดต่อกับ	ตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมืองบุรีรัมย์
<u>ทิศใต้</u>	ติดต่อกับ	ตำบลอีसानเขต อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
<u>ทิศตะวันออก</u>	ติดต่อกับ	ตำบลสีเหลี่ยม อำเภอประโคนชัย
<u>ทิศตะวันตก</u>	ติดต่อกับ	ตำบลหนองกง ตำบลหนองยายพิมพ์ อำเภอนางรอง ตำบลโคกสนวน อำเภอขาม

๒.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไป พื้นที่เป็นที่ราบเอียง จากแนวทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตก โดยมีแนวสันเนินสูง ด้านทิศตะวันออกเป็นเส้นแบ่งเขตมีพื้นที่ติดต่อกับ ๔ อำเภอ คือ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอประโคนชัย อำเภอขาม จังหวัดบุรีรัมย์

๒.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

เป็นแบบร้อนชื้น แบ่งเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือนมิถุนายน ถึง เดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม ถึง เดือนมกราคม

๒.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย เหมาะสำหรับการทำการเกษตร สามารถปรับปรุงสภาพดินเพื่อการปลูกข้าว และพืชประเภทอื่น เช่น อ้อย และมันสำปะหลัง

๒.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

- ลำห้วย
- ฝายกั้นน้ำ
- ประปา บาดาล จำนวน ๑๓ แห่ง
- ประปา ผิวดิน จำนวน ๑ แห่ง

74

75

แผนที่ตำบลหนองโสน

79

80

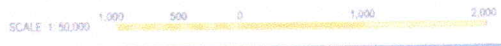
81

	ที่ทำการ อบต.หนองโสน
	โรงเรียน
	วัด
	สำนักสงฆ์
	สถานีอนามัย
	บ้าน, อาคาร
	ที่ลุ่ม, ที่ส้ม
	หนองน้ำ
	ทุ่งนา
	สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก
	ถนนทางหลวงแผ่นดิน
	ถนนทางหลวงชนบท
	เขตตำบล
	เขตหมู่บ้าน
	ลำน้ำ

แผนที่สังเขป
SCALE 1:50,000

74 75 76 77 78 79 80 81

๒.๖ ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๖.๑ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน มีเขตการปกครอง ๑๒ หมู่บ้าน

- หมู่ที่ ๑ บ้านโคกว่าน
- หมู่ที่ ๒ บ้านจันทุม
- หมู่ที่ ๓ บ้านหนองม่วง
- หมู่ที่ ๔ บ้านโคกสูง
- หมู่ที่ ๕ บ้านหนองโสน
- หมู่ที่ ๖ บ้านระนามพลวง
- หมู่ที่ ๗ บ้านห้วย
- หมู่ที่ ๘ บ้านสี่เหลี่ยมน้อย
- หมู่ที่ ๙ บ้านโคกตะโก
- หมู่ที่ ๑๐ บ้านโคกน้อย
- หมู่ที่ ๑๑ บ้านบุคราม
- หมู่ที่ ๑๒ บ้านโสนน้อยพัฒนา

๒.๖.๒ ฝ่ายบริหาร

ประกอบด้วยกรรมการปกครองท้องที่ ๑๒ หมู่บ้าน ฝ่ายบริหาร มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๒ คน และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๑ คน

๒.๗ ประชากร

๒.๗.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ตารางแสดงจำนวนประชากร แยกชายหญิง และจำนวนหลังคาเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร			จำนวนครัวเรือน
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	
๑	บ้านโคกว่าน	๒๑๔	๒๑๒	๔๒๖	๑๒๘
๒	บ้านจันทุม	๑๒๖	๑๕๐	๒๗๖	๗๔
๓	บ้านหนองม่วง	๒๕๓	๒๒๐	๔๗๓	๑๑๑
๔	บ้านโคกสูง	๑๘๑	๑๙๗	๓๗๘	๑๑๓
๕	บ้านหนองโสน	๒๘๖	๒๕๑	๕๓๗	๑๑๓
๖	บ้านระนามพลวง	๓๕๒	๓๕๑	๗๐๓	๑๖๐
๗	บ้านห้วย	๑๔๔	๑๖๖	๓๑๐	๗๗
๘	บ้านสี่เหลี่ยมน้อย	๑๗๕	๑๘๘	๓๖๓	๙๓
๙	บ้านโคกตะโก	๓๔๕	๓๕๘	๗๐๓	๑๗๙
๑๐	บ้านโคกน้อย	๒๘๓	๓๐๐	๕๘๓	๑๖๖

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร			จำนวนครัวเรือน
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	
๑๑	บ้านบุคราม	๑๒๕	๑๑๙	๒๔๔	๖๖
๑๒	บ้านโสนน้อยพัฒนา	๒๔๒	๒๓๗	๔๗๙	๑๑๐
รวม		๒,๗๔๙	๒,๗๒๖	๒,๗๔๙	๕,๔๗๕

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ข้อมูล ณ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๘ สภาพทางสังคม

ประชาชนตำบลหนองโสน มีความเป็นอยู่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อยู่กันแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยมีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจ

๒.๘.๑ การศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกตะโก
- โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๔ แห่ง คือ โรงเรียนบ้านโคกตะโก, โรงเรียนบ้านหนองโสน, โรงเรียนบ้านระนามพลวง (สมานราษฎรวิทยาคาร), โรงเรียนบ้านโคกสูง (สมานสามัคคี)

๒.๘.๒ สาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองโสน
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน จำนวน ๑๒ แห่ง
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน ๙๔ คน
- รถกู้ชีพ (๑๖๖๙) จำนวน ๑ คัน

๒.๘.๓ อาชญากรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน ไม่มีเหตุอาชญากรรมรุนแรงเกิดขึ้น มีเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทของเยาวชนบ้าง แต่ผู้นำสามารถดำเนินการจัดการไกล่เกลี่ยและควบคุมสถานการณ์ไว้ จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒.๘.๔ ยาเสพติด

ปัญหาเสพติดในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน ยังไม่พบผู้ค้าและผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น ประชาชน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ ให้ความร่วมมือในการณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน

๒.๘.๕ การสังคมสงเคราะห์ และพัฒนาชุมชน

- ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
- รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
- ประสานการทำบัตรผู้พิการ
- สำรวจให้ความช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
- การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
- การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

๒.๙ ระบบบริการพื้นฐาน

๒.๙.๑ การคมนาคมขนส่ง

มีเส้นทางสายหลักซึ่งเชื่อมต่อตำบลอื่น หรือติดต่อกับถนนสายหลัก ดังนี้

- ถนนลาดยางกรมทางหลวงชนบท สาย ๒๑๘ จากบ้านโคกสูง - บ้านโคกน้อย ถึง บ้านห้วย ระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร
- ถนนลาดยางสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท จากบ้านระนามพลวง ถึง บ้านโคกว่าน ระยะทางประมาณ ๘ กิโลเมตร
- ถนนลาดยางสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท จากบ้านโสนน้อยพัฒนา ถึง บ้านหนองโสน ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร
- ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ครอบคลุมหมู่บ้าน

๒.๙.๒ การไฟฟ้า

ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน มีระบบไฟฟ้าแรงต่ำเข้าบริการอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ยังมีระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ในจุดบริเวณทางแยก และถนนเส้นทางหลัก เพื่อให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในการสัญจรเวลากลางคืน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสนได้ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมให้ใช้การได้ดีตลอดเวลา

๒.๙.๓ การประปา

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสนไม่มีกิจการประปา เนื่องจากประชาชนบริหารจัดการระบบประปาหมู่บ้านเอง แต่เนื่องจากระบบประปาส่วนใหญ่เป็นระบบประปาบาดาล และบางหมู่บ้านพบว่า มีปริมาณน้ำใต้ดินน้อย ทำให้ขาดแคลนน้ำดิบในการผลิตเป็นน้ำประปา ทำให้ต้องรณรงค์ใช้น้ำอย่างประหยัดในช่วงฤดูแล้ง

๒.๙.๔ โทรศัพท์

ประชาชนนิยมใช้โทรศัพท์มือถือ ซึ่งสามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว และสามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ สำหรับสถานที่ราชการยังคงใช้ระบบโทรศัพท์พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร

๒.๙.๕ ไปรษณีย์/การสื่อสาร/การขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

- บริการไปรษณีย์นางรอง, เอกชน
- หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ครอบคลุมทั้ง ๑๒ หมู่บ้าน
- บริการให้ใช้อินเทอร์เน็ตฟรี ที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน
- องค์การบริหารส่วนตำบล มีวัสดุ ครุภัณฑ์ ในการปฏิบัติหน้าที่บริการสาธารณะเพียงพอ แต่หากประชาชน หรือหน่วยงานอื่นเดือดร้อน ก็สามารถยืมได้

๒.๑๐ ระบบเศรษฐกิจ

๒.๑๐.๑ การเกษตร

ประชากร ร้อยละ ๙๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อย ไม้ยืนต้น

๒.๑๐.๒ การประมง

ไม่มีการประมง เป็นการจับปลาตามธรรมชาติเพื่อการบริโภคในครัวเรือนตามฤดูกาลเท่านั้น

๒.๑๐.๓ การปลูกสัตว์

เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น เลี้ยงโค กระบือ สุกร ไก่ เป็ด

๒.๑๐.๔ การท่องเที่ยว

มีแหล่งท่องเที่ยว คือ หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถี จำนวน ๓ หมู่บ้าน คือ บ้านโคกवान บ้านบุคราม และบ้านสี่เหลี่ยมน้อย โดยได้รับการส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในชุมชน เช่น การจัดงานประเพณี การจัดสร้างสวนสาธารณะสำหรับใช้พักผ่อนหย่อนใจ

๒.๑๐.๕ อุตสาหกรรม

ไม่มีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ แต่มีการประกอบการฟาร์มเลี้ยงไก่ จำนวน ๓ แห่ง

๒.๑๐.๖ การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพ

- การพาณิชย์

กระเบื้อง	๒๓	แห่ง	สถานีบริการน้ำมัน	๒	แห่ง
ร้านค้า	๖๗	แห่ง	ร้านเสริมสวย	๔	แห่ง
โรงสี	๑๓	แห่ง	อู่ซ่อมรถ	๖	แห่ง
เลี้ยงหมู	๔	แห่ง	โรงน้ำดื่ม	๑	แห่ง
เลี้ยงไก่	๓	แห่ง	สระว่ายน้ำ	๑	แห่ง
ฟาร์มม้า	๑	แห่ง	ร้านอินเทอร์เน็ต	๑	แห่ง
โรงหล่อ	๑	แห่ง	ลานตากพืชผล	๑	แห่ง
สวนเกษตร/ขายต้นไม้	๑	แห่ง	ผลิตมูลสัตว์	๑	แห่ง

- องค์กร/กลุ่มอาชีพ

กลุ่มผู้เลี้ยงกระบือ โค	หมู่ที่ ๑ - ๑๒
กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อ	หมู่ที่ ๑ - ๑๒
กลุ่มปลูกผักปลอดสาร	หมู่ที่ ๑๑
กลุ่มผู้ผลิตข้าวเม่า	หมู่ที่ ๑๑
กลุ่มผู้ผลิตข้าวเม่า	หมู่ที่ ๑
กลุ่มเกษตรอินทรีย์ปลอดสารพิษ	หมู่ที่ ๑๒
กลุ่มทอผ้า	หมู่ที่ ๑๒
กลุ่มหมู่บ้านท่องเที่ยววัตวิถีชุมชน	หมู่ที่ ๑
กลุ่มหมู่บ้านท่องเที่ยววัตวิถีชุมชน	หมู่ที่ ๑๑
กลุ่มเลี้ยงควายนม	หมู่ที่ ๘
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวเม่า	หมู่ที่ ๑
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคสร้างชาติ	-
กลุ่มสัมมาชีพชุมชน	หมู่ที่ ๑ - ๑๒

๒.๑๐.๗ แรงงาน

- คนอายุ ๑๕-๕๙ ปี ประกอบอาชีพและมีรายได้ ๑,๒๑๔ คน
- ครัวเรือนที่มีคนประกอบอาชีพรับจ้าง ๑๘๕ ครัวเรือน
- ค่าจ้างทั่วไปวันละ ๓๐๐ บาท

๒.๑๑ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๒.๑๑.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนนับถือศาสนาพุทธ มีศาสนสถาน ดังนี้

- สำนักสงฆ์บ้านโคกว่าน	หมู่ที่ ๑
- วัดบ้านจันดุม	หมู่ที่ ๒
- สำนักสงฆ์บ้านหนองม่วง	หมู่ที่ ๓
- วัดบ้านโคกสูง	หมู่ที่ ๔
- วัดบ้านหนองโสน	หมู่ที่ ๕
- วัดบ้านระนามพลวง	หมู่ที่ ๖
- วัดบ้านห้วย	หมู่ที่ ๗
- ที่พักสงฆ์สี่เหลี่ยมประชานิมิต	หมู่ที่ ๘
- วัดบ้านโคกตะโก	หมู่ที่ ๙
- สำนักสงฆ์พุทธานุภาพ	หมู่ที่ ๑๐
- ที่พักสงฆ์บ้านบุคราม	หมู่ที่ ๑๑
- วัดป่านาธรรมนิมิตร	หมู่ที่ ๑๒

๒.๑๑.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีวันขึ้นปีใหม่
- ประเพณีวันสงกรานต์
- ประเพณีบุญบั้งไฟ
- ประเพณีวันเข้าพรรษา - ออกพรรษา

๒.๑๑.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การทำเครื่องจักสาน การเลี้ยงไหมและการทอผ้าไหม การทอเสื่อจากต้นกก

ภาษาถิ่น ประชาชนส่วนส่วนใหญ่พูดภาษาไทยอีสาน ภาษาไทยโคราช ภาษาเขมร ภาษาส่วย

๒.๑๑.๔ OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

กลุ่มแม่บ้านผลิตภัณฑ์จากข้าวบ้านโคกว่าน ได้ผลิตภัณฑ์ OTOP ๑ ดาว คือ ข้าวเม่าซีเรียลรสชาติต่างๆ เช่น รสกรอบเค็ม รสคาราเมล รสกาแฟ รสช็อคโกแล็ต รสไอวัลติน

๒.๑๒ ทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๑๒.๑ น้ำ

มีแหล่งน้ำหลักคือ คลองช่องแมว คลองลำปะเทีย ปริมาณน้ำสามารถทำการเกษตรนอกฤดูเก็บเกี่ยวได้หลายร้อยไร่

๒.๑๒.๒ ป่าไม้

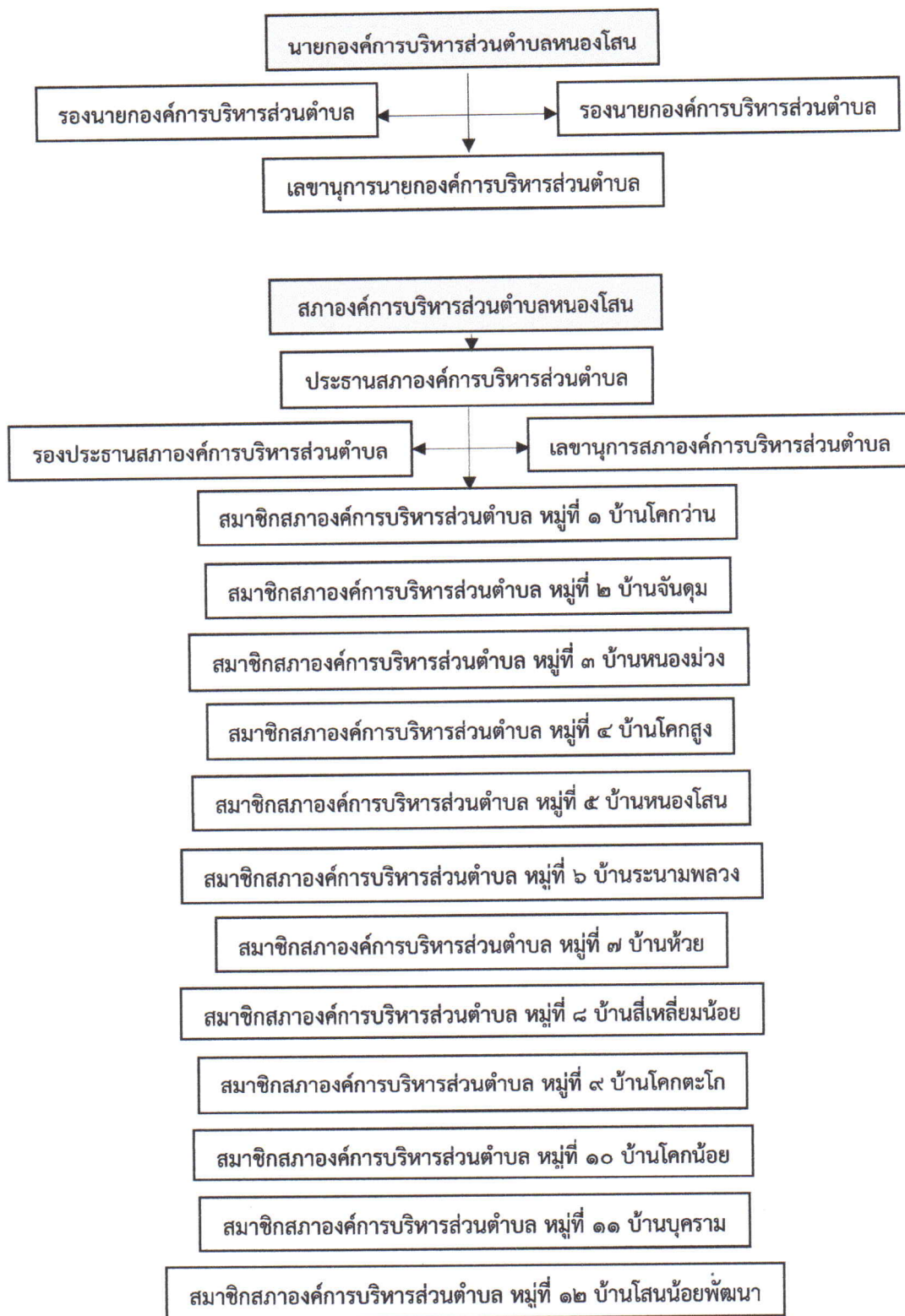
- ไม่มี

๒.๑๒.๓ ภูเขา

- ไม่มี

๑๒.๓ ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างการบริหารฝ่ายการเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน

ส่วนที่ ๓

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน

๓.๑ วิสัยทัศน์

หนองโสนหมู่บ้านน่าชม ตำบลน่าอยู่ เคียงคู่เกษตรอินทรีย์ สุขภาพดีถ้วนหน้า รักษาสิ่งแวดล้อม
เพียบพร้อมชุมชนเข้มแข็ง

๓.๒ เป้าประสงค์/พันธกิจ

๑. ปรับปรุงฟื้นฟู ระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกหลักวิชาการ
๒. มีการจัดการขยะมูลฝอยที่สะอาดอย่างถูกหลักวิชาการ
๓. กำหนดพื้นที่ห้ามเทกองขยะมูลฝอย
๔. มีพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยเหลือศูนย์
๕. ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๕ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่มีอยู่

๓.๓ กรอบแนวคิดการจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน

๓.๓.๑ แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน พ.ศ. ๒๕๖๘

มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในชุมชน
๒. สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่) โดยเน้นการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง จัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวมกำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสาน เน้นการใช้น้อย ใช้ซ้ำ หรือนำกลับมาใช้ใหม่เพื่อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๓. มีการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
๔. สร้างวินัยในชุมชนมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน เน้นให้ความรู้ประชาชน และบังคับใช้กฎหมาย โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารจัดการในภาพรวมของจังหวัด นายอำเภอ เป็นผู้บริหารจัดการในภาพรวมของอำเภอ และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน เป็นผู้บริหารในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๓.๒ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์

แผนปฏิบัติการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน พ.ศ. ๒๕๖๘ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๔ ยุทธศาสตร์ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม
๒. จัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน ให้ถูกหลักวิชาการ

๓. ส่งเสริมการใช้ถังขยะเปียกครัวเรือนจัดการเศษอาหาร

๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีที่จุดรวบรวมขยะอันตรายในหมู่บ้าน/ชุมชนละ ๑ จุด โดยไม่ให้เกิดมลภาวะทางด้านสิ่งแวดล้อมและประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างนิสัยของคนในชุมชนในการนำขยะกลับมาใช้ใหม่

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง

๒. ส่งเสริมให้มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล

๓. ส่งเสริมการดำเนินงานชุมชนปลอดขยะ

๔. ส่วนราชการ/องค์กร กำหนดมาตรการให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

แนวทางการพัฒนา

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติด้านการจัดการขยะมูลฝอยหรือประกาศท้องถิ่นในการลด/คัดแยกขยะมูลฝอย

๒. อำเภอลำปางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศเขตพื้นที่ห้ามเทกองขยะ รวมถึงห้ามมิให้มีศูนย์ขนถ่ายขยะมูลฝอยในเขตชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างวินัยของคนมุ่งสู่การบริหารจัดการขยะที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. บังคับใช้กฎหมาย

๒. สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

๓. ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ให้ความรู้ การลด คัดแยกขยะที่ต้นทาง

๔. จัดกิจกรรมสร้างนิสัยการจัดการขยะมูลฝอยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาทุกสังกัดในตำบลหนองโสน

๕. ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. ตรวจสอบ ดำเนินคดีกับผู้ลักลอบทิ้งขยะ กากอุตสาหกรรม

๗. สนับสนุนการใช้สื่อมวลชนช่วยปลุกกระแสสังคม เพื่อสร้างวินัยคนในชาติให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

๘. ส่งเสริม/สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารขยะ และกองทุนฌาปนกิจชุมชนเพื่อบริหารจัดการรายได้จากการซื้อขายขยะชุมชน

๓.๕ ตัวชี้วัดเป้าประสงค์

๓.๕.๑ ด้านการจัดการขยะต้นทาง

๑. ทุกครัวเรือนเข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” (อถล.)

๒. อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกมีการจัดกิจกรรม อย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการนำ “ขยะบรรจุภัณฑ์” กลับมาใช้ใหม่ อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี

๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกิจกรรมธนาคารขยะชุมชน

๕. มีกิจกรรม Re-X-Ray การสุ่มตรวจสอบถังขยะเปียกลดโลกร้อน

๓.๕.๒ ด้านการจัดการขยะกลางทาง

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และ/หรือสถานที่ท่องเที่ยว

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการขนของเสียอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมของเสีย

๔. มีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน

๓.๕.๓ ด้านการจัดการขยะปลายทาง

๑. ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง

๒. ขยะอันตรายชุมชนได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง

๓. ขยะติดเชื้อชุมชนได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง

๓.๕.๔ ด้านการบริหารจัดการ

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น [รายปี (มผ.๑) และรายเดือน (มผ.๒)]

ส่วนที่ ๔

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลหนองโสน

แผนงานเร่งด่วน (ปีงบประมาณ ๒๕๖๘)

แผนงานที่ ๑ : ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม

- ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟมในชุมชนส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ปรับปรุง ฟื้นฟู สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกหลักวิชาการ และห้ามเทกอง

แผนงานที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน ต้องมีการคัดแยกขยะอย่างถูกหลักวิชาการ

แผนงานที่ ๓ : ส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยหรือศูนย์

- พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยหรือศูนย์ และส่งเสริมให้เป็นศูนย์เรียนรู้

แผนงานที่ ๔ : ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และการบังคับใช้กฎหมาย

- สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ หรือปรับปรุงเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล
- ตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้ง/กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลที่ไม่ถูกหลักวิชาการ

แผนงานที่ ๕ : สร้างจิตสำนึก

- สร้างความรู้ให้กับประชาชน เยาวชน ให้ทราบถึงปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการลด คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง และนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่
- จัดกิจกรรม big cleaning day ในหน่วยงานและชุมชน
- ส่งเสริมหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือผู้ประกอบการลดการใช้ถุงพลาสติก และโฟม หรือวัสดุที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- สถานศึกษากำหนดหลักสูตรการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อสอนในสถานศึกษาทุกสังกัด และส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนงานที่ ๖ : การติดตามประเมินผล

- ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ในระดับส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

ส่วนที่ ๕

การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน"จังหวัดสะอาด" ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประธานคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น เพื่อจัดทำฐานข้อมูลขยะมูลฝอยในพื้นที่
๒. จัดทำแผนปฏิบัติการระดับท้องถิ่น โดยการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการดำเนินงานให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่
๓. กำหนดจุดรวบรวมของเสียอันตรายอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชน แห่งละ ๑ จุด
๔. ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะและบริหารจัดการขยะให้แก่ประชาชนในพื้นที่
๕. สนับสนุนงบประมาณด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อนำไปดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น
๖. ติดตามและประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน "จังหวัดสะอาด" เสนอต่อนายอำเภอ
๗. หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น